

Рік LXXVIII, №34 (4113)	22 вересня 2026	\$1+ applicable taxes	September 22, 2026	Vol. LXXVIII, №34 (4113)
Смертельна пастка: як жителі Олешків рятуються від російської окупації	«Гастрономічний рай» у Торонто: як «Future Bakery» відроджує українські традиції	Історія Ліги Українок Канади Відділ Ст. Кетеринс	Скарби Києва у Лон- доні: деколонізація українського ми- стецтва у світі	Михайло Грушевсь- кий: історик, науковець і державотворець
СТ. 2	СТ. 3	СТ. 6	СТ. 8	СТ. 13

20 ТИСЯЧ ВЕДМЕДИКІВ ЯК НАГАДУВАННЯ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Під час 30-го Українського фестивалю в Торонто представили символічну інсталяцію «Поверніть дітей додому | Інсталяція плюшевих ведмедиків» (Bring Kids Back | Teddy Bears Installation), присвячену українським дітям, яких Росія незаконно вивезла з окупованих територій або примусово перемістила через війну.

20 тисяч плюшевих ведмедиків символізували 20 тисяч українських дітей. За кожною іграшкою стоїть окрема історія, родина і дитинство, перерване війною.

Інсталяція стала потужним нагадуванням: ці діти не є статистикою. Вони мають родини, домівки та право повернутися до них.

Офіційним логістичним партнером проекту в Торонто стала компанія «Міст», яка забезпечила транспортування та логістику. До реалізації інсталяції долучилися понад 120 волонтерів та партнери заходу.

Тисячі ведмедиків, виставлених разом, перетворили цифру на образ, який неможливо не помітити. 20 тисяч дітей. 20 тисяч перерваних дитинств. І 20 тисяч історій, які ще мають завершитися поверненням додому.

СМЕРТЕЛЬНА ПАСТКА: ЯК ЖИТЕЛІ ОЛЕШКІВ РЯТУЮТЬСЯ ВІД РОСІЙСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Окуповане місто Олешки, що на лівобережжі Херсонщини, опинилося на межі повної гуманітарної та людської катастрофи. Росія тривалий час не підтверджує готовності провести гуманітарну місію з евакуації цивільних. Доведені до розпачу мешканці намагаються самотійно вийти з оточеного міста, долаючи пішки заміновані ворогом поля та лісосууги.

Про критичний стан міста повідомив уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець. Про це у середу, 16 вересня, він написав в своєму Телеграм-каналі. За словами Лубінця, РФ вчергове ігнорує міжнародне гуманітарне право та базову людяність.

Олешки опинилися під російською окупацією ще в перший день повномасштабного вторгнення. Початковий етап кризи супроводжувався дефіцитом ліків та першим значним скороченням населення через масовий виїзд людей на підконтрольну Україні територію. Вже тоді окупанти почали викрадати патріотів, катувати цивільних і встановлювати жорсткий поліцейський режим, руйнуючи стабільне життя громади.

Коли восени 2022 року Збройні Сили України звільнили правобережжя Херсонщини, російські військові під час відступу підірвали Антонівський міст. Це фактично відрізало Олешки від Херсона та ключових шляхів постачання з території, підконтрольної Україні. Місто опинилося у прифронтовій зоні на лінії безпосереднього вогневого зіткнення.

Після руйнування Каховської ГЕС 6 червня 2023 року Олешки швидко опинилися під водою. Вона подекуди сягала 3–4 метрів, покривши близько 90% його території. Тоді російська влада не просто самоусунулася від рятувальних робіт,

а й конфіскувала у місцевих жителів та волонтерів плавзасоби, заважаючи людям рятувати своїх сусідів. Вони заблокували блокпости на виїздах, прирікаючи жителів на смерть. Точна кількість загиблих в Олешках унаслідок повені досі невідома. За українськими оцінками, кількість жертв могла сягати 200–300 людей, тоді як окупаційна адміністрація повідомляла лише про 59 загиблих.

Інфраструктура міста була повністю знищена: Олешки безповоротно втратили належне водопостачання, електрику та газ. Відтоді питну воду мешканці змушені видобувати виключно з приватних свердловин.

Остаточна ізоляція міста відбулася наприкінці травня цього року, коли російські військові повністю заблокували всі під'їзні дороги та припинили пропуск будь-яких вантажів із продовольством. Протягом літа люди виживали лише за рахунок дрібних городів, але через вичерпання літнього врожаю та відсутність магазинів у місті почався штучний масовий голод.

Увесь цей час Україна намагалася вибудувати діалог з РФ, аби безпечно вивезти своїх людей з Олешок. За словами Лубінця, українська сторона узгодила з Росією алгоритми евакуації та список цивільних, яких необхідно забрати з міста. До гуманітарної місії Лубінець також закликав долучитися Міжнародний комітет Червоного Хреста, проте поки що реальних результатів та змін це не принесло.

«Ми продовжуємо наполягати перед російською стороною на терміновій евакуації людей, які фактично залишаються в сірій зоні. Це цивільні, які щодня перебувають під загрозою обстрілів і атак дронів, залишаються без продуктів харчування,

питної води, медикаментів та іншої необхідної допомоги. Цих людей потрібно рятувати. Бо місто перетворилося на смертельну пастку», — наголосив омбудсмен.

За словами Лубінця, він отримав 176 звернень щодо гуманітарної ситуації на тимчасово окупованій території Херсонської області. Українська сторона вже перевірила дані про 358 людей, яким потрібна допомога для виїзду. За оцінкою Лубінця, в Олешках та прилеглих територіях може залишатися понад 6 тисяч людей, серед них близько 200 дітей.

Тим часом через злочинну пасивність РФ у перемовинах та скрутне становище у місті, цивільні все частіше вдаються до відчайдушного кроку: втечі з міста.

«Найстрашніше — люди вже самотійно йдуть через заміновані поля, бо не бачать іншого способу вибратися з цього пекла. Вони ризикують підірватися на міні чи потрапити під удар дрона, але все одно йдуть, бо залишатися в Олешках для них ще гірше», — додав уповноважений з прав людини.

Ситуація навколо Олешок це не просто локальна гуманітарна криза, а лакмусовий папірець для всієї міжнародної системи захисту прав людини. Свідоме блокування евакуаційного коридору та штучне утримання тисяч цивільних в умовах голоду й повної ізоляції є прямим порушенням IV Женевської конвенції. Світова спільнота має усвідомити: кожен день затримок у переговорах і відсутність реального тиску на країну-агресора вимірюються не дипломатичними нотами, а людськими життями.

Галина Янишин

ЦІНА БЕЗПЕКИ ТА УМОВИ МИРУ: ПРО ЩО РОЗПОВІВ ЗЕЛЕНСЬКИЙ В ІНТЕРВ'Ю CBS NEWS

Війна Росії проти України перейшла у тривалу й виснажливу фазу, де класичні воєнні дії на фронті супроводжуються глибоким психологічним та економічним тиском на цивільне населення й міжнародних партнерів. В ексклюзивному інтерв'ю журналісту CBS News Ейдану Стретчу Президент України Володимир Зеленський розповів про нову тактику Кремля, пояснив внутрішні страхи Володимира Путіна, а також окреслив умови, за яких Україна готова розглядати завершення війни.

Особливу увагу приділили новій військовій стратегії Росії. За словами Зеленського, Москва відмовилася від виключно масованих нічних обстрілів на користь безперервного терору протягом дня. Використання невеликих груп безпілотників із регулярністю у 30–60 хвилин спрямоване не на руйнування військових об'єктів, а на дезорганізацію суспільства.

«Це абсолютно точно стратегія. Вони використовують кожні 30 хвилин або від 30 хвилин до двох годин дрони. З самого ранку вони починають використовувати 5, 10, 20 дронів. Для нас це нічого, але кожні 30–40 хвилин, годину... Звичайно, діти не можуть ходити до школи, не можуть нормально навчатися», — зазначив український лідер.

Президент наголосив, що цей хаос навмисно створюється цілодобово, щоб зламати моральний дух цивільних. Більше того, географія атак свідомо розширюється за межі України: випадки з падінням безпілотників у Молдові, Румунії та Польщі є частиною політичного залякування. Крім того, такими провокаціями Путін випробовує реакцію НАТО та європейських лідерів, показово демонструючи силу своєму суспільству на тлі повної пасивності західного блоку.

Аналізуючи мотивацію російського диктатора,

Зеленський навів дані українських розвідувальних джерел. На думку Києва, Путін опинився у пастці власної мілітаристської машини. Зупинка війни без очевидної та беззаперечної «перемоги», якою Кремль бачить повну окупацію Донбасу, становить пряму загрозу для виживання правлячого режиму в Москві.

Зеленський нагадав про прецедент із заколотом ПВК «Вагнер», який викрив справжню крихітність російської системи. Проте якщо тоді загрозу становили 5 000 найманців, то повернення з фронту мільйона розчарованих та злих кадрових військових може закінчитися для Кремля катастрофою.

«Він не хоче миру, але він розуміє, що має знайти спосіб, як зупинити війну у вигляді "перемоги" для свого суспільства. Він боїться, що солдати повернуться, будуть злі. І проти нього. Ми знаємо, у нього вже був такий прецедент. Але якщо мільйон повернеться, то це буде дуже голосно», — підкреслив Зеленський, додавши, що Путін найбільше боїться за власне життя.

Окрему увагу в інтерв'ю приділено оцінці американських дипломатичних зусиль та заяв оточення Дональда Трампа. Коментуючи слова Джареда Кушнера про те, що Путін нібито «прагне миру», Зеленський поставився досить скептично щодо політичної зрілості деяких західних еліт. За словами Президента, Путін використовує свої професійні навички вихідця з КДБ для маніпулювання іноземними гостями, підсолоджуючи реальність.

«Ці люди люблять, коли хтось каже: "Так, ви праві. Нам потрібен мир". Це в природі людей, любити солодкі слова, солодку брехню. Вони не мають тієї чутливості, яку маємо ми, тому що для них він не є ворогом. Ця війна не в Сполучених Штатах», — відверто заявив Зеленський.

Ця відсутність «емоційної чутливості» Заходу,

на думку Президента, проявляється і в трактуванні потенційного «енергетичного перемир'я». Для Росії енергетика це геополітика та фінансування війни через продаж нафти й газу. Для України це питання виживання людей узимку. Україна готова до угод, але не вірить російським обіцянкам на папері.

Коли ж мова зайшла про територію, Зеленський знову підтвердив непохитну позицію: жодних територіальних поступок на Донбасі бути не може. Відступ з укріплених позицій зруйнує внутрішню єдність України та стане для Путіна «безкоштовним квитком» до продовження експансії. Єдиним реальним шляхом для припинення війни Президент називає інтеграцію в НАТО та ЄС.

«Для нас це не про довіру, це про наше виживання. Простіше взяти нас в НАТО, тому що НАТО потрібна найсильніша армія в Європі, а це українська армія», — підсумував він.

Водночас Зеленський різко розкритикував заклики деяких колишніх урядовців до проведення виборів під час воєнного стану, назвавши це «помилкою». В умовах, коли 9 мільйонів громадян перебувають за кордоном, а мільйони в окупації чи на фронті, політичні маніпуляції є неприпустимими. «Під час війни мир це пріоритет номер один. Політика це навіть не номер два, навіть для самих політиків. А для людей це взагалі номер 100», — підсумував Президент.

Київ чітко усвідомлює цинізм російської стратегії та обмеженість інструментів західної дипломатії. Зеленський вкотре прямо заявляє Вашингтону та Брюсселю: безпека Східної Європи не може триматися на «солодкій брехні» Кремля. Натомість вона потребує сильної української армії, підкріпленої юридичними гарантіями Північноатлантичного альянсу.

Олександра Чорна

«КРАЇНА УКРАЇНСЬКИХ КУЛІНАРНИХ ЧУДЕС» У ТОРОНТО: ЯК FUTURE BAKERY ВІДРОДЖУЄ УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ

У час, коли харчова індустрія невинно рухається вперед, у західній частині Торонто є місце, де сучасність гармонійно поєднується з традиціями. Тут досі вірять у силу якісних продуктів, перевірених часом рецептів та майстерності людей, які щодня перетворюють молоко на улюблені продукти багатьох канадців. Відомий канадський бізнесмен, меценат і колишній парламентар Борис Вжесневський готує розширення свого сімейного бізнесу, легендарної пекарні «Future Bakery» та молочного підприємства «MC Dairy». В інтерв'ю для «Гомону України» він розповів про філософію здорового харчування, багаторічну боротьбу з бюрократією та амбітні плани перетворення підприємства на справжню «країну українських кулінарних чудес».

Історія «Future Bakery» сягає корінням 1950-х років, коли перша пекарня відкрилася на перехресті вулиць Квін та Батерст (Queen & Bathurst), в околиці, де масово селилися українські мігранти третьої хвилі після Другої світової війни. Проте з роками громада почала поступово рухатися на захід, через райони Гай-Парк (High Park), Блур-Вест (Bloor West), а згодом в Етобіко (Etobicoke), Міссісага (Mississauga) та Оквілл (Oakville).

У 1980-х роках Борис, щойно закінчивши університет, вирішив продовжити справу своєї бабці, яка відійшла від управління бізнесом у 1983 році. Молодий підприємець швидко зрозумів, що стара міська локація критично обмежує розвиток підприємства.

«Пекарня там була дуже тісна, невеличка, не було де розбудуватися. Було важко. Тож я вирішив, що треба було нову фабрику розбудувати», — згадує Вжесневський. У 1994 році новим домом для бізнесу стало Етобіко, стратегічно розташоване поблизу важливих транспортних артерій Торонто: гайвею 427 та траси QEW (Queen Elizabeth Way). Це дало змогу значно розширити логістику та розпочати паралельне будівництво молочного підприємства на власній просторій території площею понад чотири акри землі.

Окрім випічки, Вжесневський у 1991 році викупив молочарню «MC Dairy» у пана Богдана Вовчака, чиї тогочасні партнери були першими директорами славнозвісного кооперативу «Маслосоюз» в Україні. Мало хто знає, що аббревіатура «MC» це пряме відсилання до цієї легендарної західноукраїнської організації, яка у 1920–30-х роках експортувала тонни високоякісного масла та сиру до Англії, Голландії та Франції. Її керівники після війни опинилися політичними втікачами в Канаді.

Впровадження автентичних українських продуктів на канадський ринок виявилось справжньою тривалою битвою з місцевими регуляторними органами. Канадське законодавство просто не знало таких продуктів, як кефір чи пресований білий сир. «Я перший впровадив кефір в Канаді.

Зовнішній вигляд пекарні «Future Bakery» в Етобіко.

Інтер'єр «Future Bakery». Фото від відвідувачів

Хліб на заквасці з тризубом, який легко впізнати як продукцію «Future Bakery» у будь-якому куточку Канади.

Була боротьба два роки, бо такої продукції не було. Вони хотіли, щоб я називав це “drinkable yogurt” (йогурт для пиття). Я мусив усе пояснювати, щоб домогтися результату», — розповідає підприємець.

Схожа ситуація склалася і з традиційним кисломолочним сиром. У США такий продукт часто маркують як «farmer's cheese» (фермерський сир), тоді як у Канаді Борис офіційно зареєстрував свою рецептуру під назвою «Press Cottage Cheese» («пресований кисломолочний сир»). Сьогодні ринок кардинально змінився: нове покоління покупців свідомо шукає чисті, органічні продукти, багаті на природні білки.

Зараз Борис Вжесневський стоїть на порозі чергового великого проєкту. Викупивши сусідню ділянку у свого сусіда, родом зі Східної Європи, підприємець готує повну перебудову комплексу. Наступні місяці підуть на перенесення пекарні, а звільнені 25 тисяч квадратних футів площі дозволять суттєво розширити молочне виробництво компанії. Проте найочікуванішою його частиною є

створення просторого кафе та оновленого фірмового магазину за концепцією «Factory Outlet». Вже зараз покупці, які відвідують підприємство, залишаються в захваті. Борис з усмішкою цитує одну з відвідувачок: «Мені сподобалося: одна жінка зайшла і сказала, що вона четвертого чи п'ятого покоління українка: “It's like a Ukrainian Food Wonderland!” (Це як країна українських кулінарних чудес!)».

Як стверджує власник, головний секрет успіху «Future Bakery» це категорична відмова від сучасних промислових хімікатів та консервантів, які дозволяють хлібу бездушно стояти на полицях супермаркетів тижнями. Вжесневський переконаний, що хліб і молоко це базові, навіть сакральні речі. «Моя філософія: життя закоротке, щоби заробляти гроші з того, що тріють людей. Мені здається, це великий гріх у харчовій промисловості», — наголошує він.

Поки великі корпорації випікають штучний «надутий» хліб на швидких хімічних дріжджах, у пекарні Вжесневського повертаються до тради-

ційного хліба на природних заквасках (sourdough), де складний процес ферментації триває від 48 годин до трьох днів. Борис детально пояснює унікальну біологічну цінність такого продукту: «На закваску потрібно мінімум 12–14 годин, а найкраще це взагалі цілодобові процеси. Хліб що два дні, майже до трьох днів ферментації відбувається. Чому він квадратний, наприклад? Бо там вже немає білків протеїнів і глютену. Такий важкий хліб на вигляд, а на шлунок — найлегший!»

Розширення бізнесу та розповсюдження продукції на величезні відстані по всій Канаді, від Галіфакса на сході до міста Вікторії на острові Ванкувер, вимагає нових технологічних рішень. Зараз компанія активно експериментує з передовими методами логістики: технологією швидкої шокової заморозки (flash freezing) та делікатним пакуванням із витісненням кисню азотом (nitrogen/gas flush). Це дозволяє доставляти хліб без додавання жодного консерванта.

Крім того, власна роздрібна мережа дозволяє Вжесневському безпосередньо тестувати нові продукти на покупцях. Наприклад, компанія почала випускати карпатську бринзу, адаптуючи її солоність під смаки сучасних канадців. Крім цього у планах підприємця і відродження рецептури автентичного українського морозива з високим вмістом жирності (18–20% замість стандартних для Канади 10%) та мінімальним штучним надуванням повітрям (overrun/aeration), що забезпечить йому насичений, щільний і неповторний смак.

Для Бориса Вжесневського ця діяльність не просто бізнес, а виконання історичного та морального обов'язку. Він з гордістю згадує, що дбайливо зберігає оригінальний диплом свого діда-пекаря з 1905 року, виданий ще за часів Російської імперії. Щоб отримати статус майстра, його дід мав не лише відпрацювати сім років учнем-підмайстром (apprentice), а й надати два обов'язкові супутні документи.

«Щоб отримати тодішню освіту, треба було не просто 7 років відпрацювати підмайстром, а й отримати диплом з торгівлі, аби знати, як провадити бізнес, та з моралі. Адже ми пекарі годуємо людей, а це велике діло. До цього потрібен і відповідний підхід», — ділиться сімейною історією Борис.

За словами Вжесневського, проєкт розширення «Future Bakery» та «MC Dairy» це великий фінансовий ризик, який підприємець свідомо бере на себе вкотре в житті. Проте його головна мета залишається незмінною: показати багатокультурній Канаді всю велич і корисність українських кулінарних традицій, повернути втрачені рецепти та довести, що чесний бізнес на варті людського здоров'я є життєздатним і успішним.

Олександра Чорна

ЯК ВІЙНА В УКРАЇНІ ВПЛИВАЄ НА РОЗГЛЯД ЗАЯВ ПРО ПОСТІЙНЕ ПРОЖИВАННЯ В КАНАДІ

Нещодавно в соціальних мережах натрапила на допис із запитанням: чому Канада створила окремі шляхи до постійного проживання для людей з Афганістану чи Гонконгу, але не запровадила аналогічної гуманітарної програми для всіх українців? Сьогодні це запитання хвилює багатьох. Багатьом людям, які вже кілька років працюють у Канаді, виховують тут дітей і не можуть безпечно повернутися додому, потрібна більша визначеність, ніж може дати тимчасовий дозвіл на роботу.

Різні програми — різні можливості

Порівнюючи імміграційні програми, слід враховувати їхній масштаб і умови. Деякі гуманітарні ініціативи Канади передбачали обмежені квоти. Для українців Канада обрала інший підхід: у 2022 році вона запровадила програму CUAET без обмеження кількості заяв. Люди, які відповідали її вимогам, могли приїхати до Канади та отримати відкритий дозвіл на роботу. Це дало багатьом родинам змогу швидко знайти безпечне місце та почати облаштовувати життя. Отриманий у Канаді досвід роботи також міг допомогти деяким українцям відповідати вимогам економічних імміграційних програм, зокрема Express Entry або провінційних програм номінації.

Водночас тимчасове право жити й працювати в Канаді не дає впевненості, яку забезпечує статус постійного жителя. Тому розчарування багатьох українців зрозуміле. Канада створила окремий шлях до постійного проживання для певних українців із родичами в Канаді, але ця програма була доступна лише обмеженому колу людей. Прийом заяв завершився 22 жовтня 2024 року. Ті, хто прибув до Канади пізніше, вже не можуть подати заяву за цією програмою. Наразі немає загального шляху до постійного проживання для всіх українців, які перебувають у Канаді за CUAET. Саме по собі

проживання в Канаді не дає автоматичного права на постійний статус.

Чи враховують війну під час розгляду заяв?

Відсутність загальної програми не означає, що війна в Україні не має ніякого значення для заяви на постійне проживання. Про це свідчать рішення Федерального суду Канади щодо заяв із гуманітарних та співчутливих міркувань (*humanitarian and compassionate grounds (H&C) applications*).

Підхід до розгляду таких заяв пояснив Верховний суд Канади у справі *Kanthasamy v Canada*, 2015 SCC 61. Згодом у справі *Bawazir v Canada*, 2019 FC 623 Федеральний суд розглянув гуманітарні наслідки вимоги виїхати з Канади до країни, охопленої війною, щоб подати звітти заяву на постійне проживання. Ця справа стосувалася не України, але її висновки згодом були застосовані в рішеннях щодо українських заявників.

У справі *Dziubenko v Canada*, 2024 FC 1282 імміграційний офіцер посплався, зокрема, на тимчасовий статус родини та адміністративне відтермінування депортацій до України — *Administrative Deferral of Removals*, або ADR. Федеральний суд встановив, що відсутність загрози негайної депортації не є підставою применшувати гуманітарні обставини заявників. Суд звернув увагу на суперечність: родина могла залишатися в Канаді завдяки тимчасовим заходам, але для отримання постійного статусу за звичайним порядком їй довелося б виїхати. Наслідки такого виїзду офіцер належно не оцінив, тому справу було передано на розгляд іншому офіцеру.

У справі *Yatsula v Canada*, 2024 FC 1862 Федеральний суд розглянув відмову в Н&С-заяві українських заявників. Суд наголосив, що закон не вимагає доводити «винятковий» рівень труднощів, щоб гуманітарні обставини були належно розглянуті. Офіцер мав оцінити докази про умови

в Україні, зокрема наслідки війни, з урахуванням особистої ситуації заявників. Суд скасував відмову в гуманітарній заяві та повернув заяву на новий розгляд.

У справі *Kiver v Canada*, 2025 FC 819 заявниця, 68-річна вдова з Донеччини, посилалася на родинні зв'язки в Канаді, стан здоров'я та труднощі, з якими зіткнулася б після повернення до України. Відмовляючи їй, офіцер надав значної ваги тому, що вона мала тимчасовий статус і їй не загрожувала негайна депортація. Федеральний суд визнав рішення необґрунтованим: тимчасовий дозвіл залишатися в Канаді не замінює належної оцінки гуманітарних обставин в Україні.

У справі *Volovetskyi v Canada*, 2025 FC 1160 заявники посилалися на своє життя в Канаді, найкращі інтереси дитини, несприятливі умови в Україні та проблеми з психічним здоров'ям. Імміграційний офіцер відмовив у заяві, значною мірою спираючись на адміністративне відтермінування депортацій до України (ADR). Наявність ADR він використав, щоб применшити труднощі, пов'язані з поверненням, значення умов в Україні та ризики для психічного здоров'я родини. Суддя визнав рішення необґрунтованим. Суд дійшов висновку, що офіцер неналежно використав ADR, щоб обійти повноцінний аналіз труднощів заявників. Суд наголосив: недостатньо лише зазначити, що повернення до зони війни, якою є Україна, «може негативно вплинути» на заявників. Офіцер має провести повний індивідуальний аналіз їхніх труднощів, а не припускати, що ADR усуває або зменшує ризики.

Що це означає для українців у Канаді?

Війна в Україні сама собою не дає автоматичного права на постійне проживання. Федеральний суд процедурно не може надати заявникам постійного статусу. Але те що Фе-

деральний суд скасував відмови й повернув заяви на новий розгляд доводить, що імміграційні офіцери зобов'язані брати до уваги ситуацію в Україні при розгляді заяв на постійне проєива

Ці рішення показують, що офіцер не може обмежитися посиланням на тимчасовий статус або відтермінування депортації. Якщо офіцер посилається на тимчасовий статус або ADR, він має пояснити, яке значення ці заходи мають саме для цієї заяви, а не вважати, що вони усувають труднощі заявника. Він має розглянути обставини людини в цілому: як на неї впливатимуть умови в Україні, стан здоров'я, потреби дітей, родинні зв'язки та життя, яке вона вже побудувала в Канаді.

Рішення судів не означають, що кожна Н&С-заява українця має бути схвалена. Загального твердження «в Україні війна» недостатньо, щоб показати, як саме вона впливає на конкретну людину. Тому важливо не лише описати особисті обставини, а й підтвердити їх документами: медичними висновками, відомостями про потреби дітей, доказами родинних зв'язків, роботи й облаштування життя в Канаді, а також матеріалами про умови, з якими заявник зіткнувся б у разі повернення. Отже, відсутність загальної програми постійного проживання для українців не означає, що канадське імміграційне право не враховує війну. Судова практика вимагає, щоб під час розгляду Н&С-заяв офіцери серйозно й індивідуально оцінювали її наслідки.

Стаття має інформаційний характер і не є індивідуальною юридичною консультацією.

Ольга Сенишин,
адвокатка та нотаріус,
партнерка юридичної фірми **CGS LAW** у Торонто.
Працює у сфері імміграційного, бізнесського та сімейного права, представляючи інтереси клієнтів по всій Канаді.

КОНФЕРЕНЦІЯ В ТОРОНТО ЩОДО ПОВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ

Канада, Україна та Норвегія спільно проведуть у Торонто міжнародну конференцію «Шляхи до миру: Друга міжнародна конференція щодо повернення українських дітей, незаконно утримуваних цивільних осіб і військовополонених» (*Pathways to Peace: Second International Conference on Returning Ukrainian Children, Detained Civilians, and Prisoners of War*). Захід відбудеться 28–29 вересня 2026 року та буде присвячений поверненню українських дітей, незаконно утримуваних цивільних і військовополонених із російського полону.

Про проведення конференції 12 вересня оголосила міністерка закордонних справ Канади Аніта Ананд. За словами канадського уряду, мета зустрічі полягає у посиленні міжнародної підтримки зусиль із повер-

нення українців додому, захисті тих, хто залишається під контролем Росії, а також доступі звільнених до реабілітації та програм реінтеграції.

У конференції візьмуть участь міністри закордонних справ і високопосадовці країн-учасниць, представники міжнародних організацій та експерти. Учасники обговорять незаконну депортацію та примусове переміщення українських дітей, незаконне утримання цивільних, а також захист і повернення військовополонених.

Зустріч продовжить роботу, започатковану під час Міністерської конференції 2024 року щодо людського виміру української Формули миру та подальшого Монреальського зобов'язання. У Торонто учасники оцінять прогрес, визначать невирішені

проблеми та шукатимуть практичні механізми для виконання міжнародних зобов'язань відповідно до норм міжнародного гуманітарного права та міжнародного права прав людини.

Основну увагу зосередять на трьох напрямках: посиленні механізмів пошуку та повернення українських дітей, цивільних і військовополонених; захисті людей, які залишаються під російським контролем, зокрема забезпеченні гуманітарного доступу та зв'язку з родинами; а також реабілітації та реінтеграції тих, хто повертається в Україну, і доступі до правосуддя.

За даними канадського уряду, українська влада підтвердила 20 651 випадок можливого незаконного депортування або примусового переміщення дітей Росією. Станом на

вересень 2026 року в Україну вдалося повернути 2 573 дитини.

Проблема незаконного утримання цивільних також залишається масштабною. Станом на червень 2026 року Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтвердив 1 878 цивільних, незаконно утримуваних Росією, однак наголошує, що фактична кількість може бути значно більшою. За оцінками окремих громадських організацій, вона може сягати 20 тисяч.

Точна кількість українських військовополонених, які залишаються в Росії, не розголошується. Водночас станом на серпень 2026 року з російського полону було повернуто 9 529 українських військовослужбовців і цивільних.

Надія Лемко

ВИСТАВА ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА ПРОЗВУЧИТЬ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

«Канада — країна безмежних можливостей. Не варто чекати, поки відчиняться двері канадського театру, якщо можна створити свій! Тож я відчиняю свої двері у світ своїх вистав!»

Ці слова стали маніфестом для української акторки Сандріни Ней, засновниці театральної компанії Vita Art Production, після її приїзду до Торонто наприкінці 2022 року.

Життя Сандріни в Україні було наповнене щастям, творчістю та амбітними планами. Вона здобула класичну мистецьку освіту: з дитинства займалася скрипкою та танцями, а у 2020 році закінчила Київський міжнародний університет за спеціальністю «Акторка театру і кіно». Її творчим наставником був народний артист України, професор Лев Сомов. Саме в його навчальному театрі «Ковчег» дівчина зробила свої перші впевнені кроки як режисерка, працюючи над постановками «Безталанна» та «Три високі жінки».

Невдовзі молода акторка почала виступати на сценах Києва, Одеси, Миколаєва та Мукачеве у складі незалежного проєкту «Театральна біржа». Її репертуар охоплював широкий спектр образів: від витонченої Сюзанни у виставі «Оркестр» та ніжної Люсіль у «Міщанині-шляхтичі» до пристрасної Софії у «Безталанній», ексцентричної Констанс у «Божевільній із Шайо» та Персонажа «А» у психологічній драмі «Три високі жінки».

Її талант двічі поспіль був відзначений на престижному фестивалі Per Aspera ad Astra («Крізь терни до зірок»), де вона отримала кілька нагород: «Найкраща акторка у виставі» в категорії «Театр абсурду», «Найкраща жіноча роль у мюзиклі» та «Найкраще жіноче вокальне виконання».

Окремим унікальним досвідом для Сандріни як акторки стало виконання ролі леді Макбет мовою оригіналу - автентичною мовою Шекспіра. Крім того, вона активно знімалася в українських телесеріалах, рекламних роликах та яскравих музичних відео (зокрема, у кліпі популярного артиста MONATIK). Помітною сторінкою її кінопортфоліо стала робота у фільмі-казці «Тільки Диво», де вона виступила як танцівниця, а також зйомки у драматичній стрічці «І сотворив Бог людину», що вимагали від акторки складної акторської праці під час підводних зйомок.

Усе це щасливе, сповнене мистецтва життя обірвалося в один день - 24 лютого 2022 року, коли Росія розпочала повномасштабну війну проти України. Переживши страшні перші місяці обстрілів у Києві, Сандріна була змушена залишити рідний дім і поїхати в невідомість.

Адаптація давалася не просто. Хоча невдовзі після прильоту вона пройшла прослуховування на роль пані Каплан у театрі Alumnae Theatre Company та виконала свою першу головну роль у канадському фільмі, їй доводилося поєднувати перші

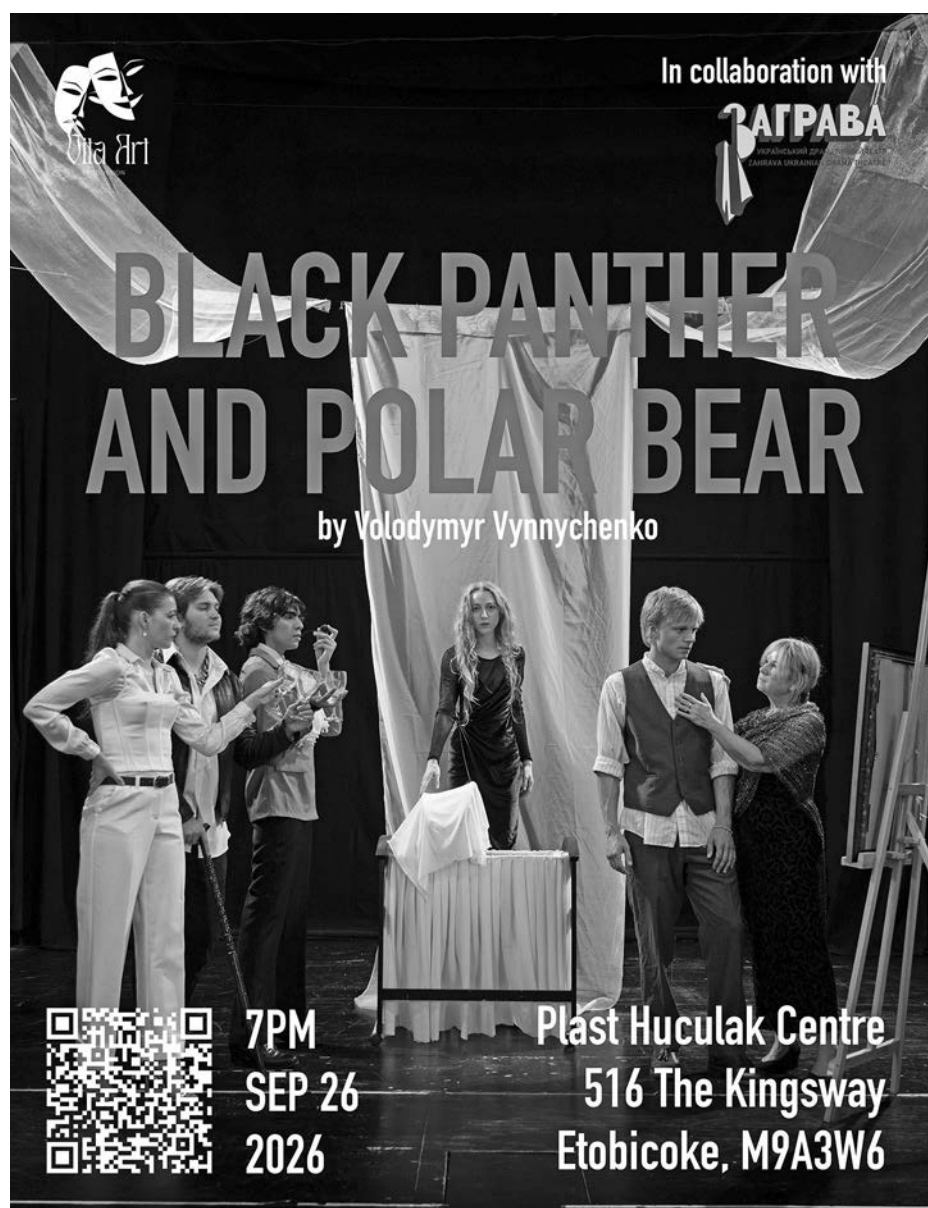

Фото з репетицій вистави в Домі Гуцуляків у Торонто.

творчі кроки з важким облаштуванням життя у новому середовищі. На тлі тривожних новин із дому та зі світу поставало важке екзистенційне питання: навіщо творити, якщо людське життя у XXI сторіччі так знецінене?

Не бажаючи втрачати себе, вона вирішила «оживити» свій дух єдиним відомим їй способом - мистецтвом,

перетворюючи пережитий досвід на творчу силу.

Вона заснувала власну театральну платформу Vita Art Production та представила свою ідею Українському драматичному театру «Заграда» в Торонто. Йдеться про англomовну постановку української класики - вистави «Чорна Пантера і Білий Ведмідь», де Сандріна виступає водночас режисеркою, продюсеркою та виконавицею головної ролі. Цей проєкт реалізується у партнерстві із «Загравою», ставши яскравим прикладом підтримки но-

вого театрального покоління з боку легендарної сцени.

Задум знайшов відгук у художнього керівника та незмінного очільника театру з 1988 року, Заслуженого працівника культури України Йосипа Терлецького. Як людина, яка присвятила життя збереженню національної культури в Канаді та підтримці української громади, пан Йо-

сип одразу розгледів потенціал у цій експресивній драмі. Завдяки його авторитету та глибокому розумінню місії театру, співпраця Vita Art Production та «Заграви» переросла у справжнє творче партнерство, що символічно єднає досвід майстрів та енергію нових митців. На підтримку проєкту театр надав свій простір для репетицій, технічну базу та сцену для майбутніх виступів.

«Я безмежно вдячна пану Йосипу за довіру та підтримку, - ділиться Сандріна. - Він не просто повірив у мій задум, а відчинив двері свого театру, надавши всі технічні ресурси та простір для творчості. Для мене як для режисерки така професійна опора, колегіальна мудрість та наставництво з боку досвідченого майстра є безцінними».

Саме на цій сцені вже 26 вересня відбудеться англomовна прем'єра української психологічної драми Володимира Винниченка «Чорна Пантера і Білий Ведмідь». Вибір упав на цю складну п'єсу не випадково - Сандріні гостро бракувало в Торонто глибоких, трагічних історій, які змушують глядача переосмислити життя. До того ж, ця постановка є особистим маніфестом мисткині.

«Війна - це наша страшна реальність, і світ мусить про неї знати. Але ми - це не лише біль, руйнування та заголовки в новинах, - каже Сандріна. - Ми - нація з дивовижною культурою, яка ще сто років тому створювала неймовірний психологічний театр. Мені дуже важливо показати канадцям, що ми боремося не просто за виживання. Ми захищаємо свою унікальну ідентичність і право бути частиною світового мистецтва».

Для Сандріни це глибоко особиста історія, яку вона проживає двічі - і як режисерка, і як виконавиця головної ролі Рити (Чорної Пантери). П'єса порушує фатальне питання вибору в часи, коли люди все більше прив'язуються до матеріального, втрачаючи цінність живих почуттів.

Щоб поділитися цією культурною спадщиною зі світом без мовних бар'єрів, вистава звучатиме англійською мовою. Для цієї постановки Сандріна створила власну унікальну сценічну адаптацію на основі англійського перекладу п'єси, виконаного відомим науковцем і театральним діячем, який люб'язно надав офіційний дозвіл на використання свого тексту.

Водночас режисерка свідомо зберегла в англomовному звучанні витончений стиль мовлення, характерний для української інтелігенції епохи Винниченка.

Робота над цим проєктом разом із міжнародним складом акторів-іммігрантів у Торонто дала Сандріні безцінний досвід. А майбутня прем'єра - лише один із її перших кроків на шляху до того, щоб українська класика ставала живою та зрозумілою глядачам в усьому світі.

Сандріна Ней

ІСТОРІЯ ЛІГИ УКРАЇНОК КАНАДИ ВІДДІЛ СТ. КЕТЕРИНС

Загальні Збори Ст. Катеринс 2016 р. Стоять зліва: Ірена Нютон Заступник Голови, Осип Гнатиків, Марія Шпак, Маруся Хитра, Марія Шах, Ярослава Наконечна, Ірена Сташко, Богдан Наконечний. Сидять зліва: Стефанія Ярема, Катерина Кобилецька, Тереза Бережук, Ангеліна Підзамецька, Голова відділу, Марія Буратинська, Мирослава Цекош, Анастасія Хитра, Тодосія Кислюк протокольна секретарка.

Ліга Українок Канади (ЛУ-окК) або Об'єднання Жінок Ліги Визволення України (ОЖЛВУ)—як це давніше називалася наша організація—в Ст. Катеринс засновано в 1955 році. Перші збори відбулися 8 вересня 1955 р. під проводом першої голови Софії Павлюк. На збори при-

була з Торонта Марія Солонинка, яка представила доповідь «Значення і завдання відділу ОЖ ЛВУ.» З перших днів жіноцтво відділу долучилося до спільної праці разом з Лігою Визволення України та Спільною Українською Молоді для збереження та розвитку української іден-

тичності. Ліга Українок Канади взяло за завдання розвивати організаційну працю та виховувати молоде покоління в українському та релігійному дусі. Вже від початку заснування жіноцтво опікувалось дитячим садочком, заснованим при організації СУМ, займалось суспільною опікою,

організовувало різні імпрези та заходи для збереження української історії, культури та традицій українського народу.

В 1962 році було завершено Український Чорноморський Дім, який став домівкою для всіх державницьких організацій в Ст. Катеринс на довгі роки аж до 2017 року. Тут розвинулась організаційна та культурна праця: Рідна школа, Курси Українознавства, садочок, хор «Промінь» при ЛУ-окК під диригентурою М. Берекети. Відділ ЛУ-окК організовував та проводив українські традиційні свята, Свята Героїнь, фінансово підтримував Шевченківську Фундацію. Членкині брали участь у Крайових конференціях, співпрацювали з Лігою Українських Католицьких Жінок та Конгресом Українців Канади.

Впродовж 70 років існування Ліга Українок Канади в місті Ст. Катеринс проводила і продовжує проводити надзвичайно цінну роботу в українській громаді Ніагарської околиці в підтримці української культури, релігії та традицій українського народу, у вихованні молодого покоління українців, підтримує фінансово Україну, бере активну участь у акціях на підтримку України в її боротьбі з росією, пропагує українську культуру та традиції серед неукраїнських громаду.

Майже 50 років Ліга Українок Канади, відділ Ст. Катеринс проводила у Чорноморському домі Фестивалі багатокультур'я (Open House), на якому демонструвались українське прикладне мистецтво, танці, музичні твори та традиційні українські страви. Відділ ЛУ-окК також належить до Niagara District Council of Women який є частиною National Council of Women of Canada. Наші членкині беруть участь в зборах і різних імпрезах цієї жіночої організації.

З початком повномасштабного вторгнення росії в Україну багато українських жінок були змушені покинути Україну. Ст. Катеринс, так як і багато інших міст Канади, радо прийняв українських біженців. Завдяки молодим жінкам відділ поповнився новими членкинями, які зразу ж з завзяттям долучилися до праці. За останніх 2 роки підготувала і представила українській і неукраїнській громаді чудові концерти та імпрези: Свята Героїнь та Свята Шевченка, які відзначаємо в лютому- березні кожного року, Фестиваль українського вишитого одягу, виставу Вертеп, яку представляли два рази. Останньою, надзвичайно успішною імпрезою було свято «Подорож смаками України». На святі були представлені страви із 7 областей України. Під час Різдвяних свят членкині хо-

Свято Героїнь ЛУ-окК Відділ Ст. Катеренс 2026 р.

Зустріч з поетом-кіборгом М. Вероніном в Ст. Кетеренс 2018 р.
Зліва: Наталія Конит, голова ЛУКЖК при церкві Свв. Кирила і Методія, гість поет кіборг' Воронін, Ангеліна Підзамецька, голова відділу, добродійка Таня Чолій, Галина Винник, Мирослава Чехош.

Відділ Ст. Кетеренс продовжує традицію колядування в своїй громаді.
Зліва: Ангеліна Підзамецька, Ірена Сташко, Стефанія Крайник, Світлана Підсосна Тримає зізду, Ольга Михайлюк, Лідія Леник, Ольга Могуренко, Катя Сидор.

Свято Героїнь 2026 р. Ст. Кетеренс.

Зліва: Катя Сидор, Ганя Щудло, Ліда Леник, Аня Буссель, Світлана Підсосна, Ангеліна Підзамецька, Діана Сидор, Люба Гуня, Ольга Михайлюк, Ольга Могуренко, Марійка Вус.

Подорож смаками України.

Зліва: Стефанія Крайник, Лідія Булаївська, Женья Якібчук, Марійка Вус, Ірена Поповчак, Світлана Підсосна, Амбасадорка від Української громади на фестивалі багатокультурря Софія Слива, Представниця Української Кредитівки в Ст. Кетеренс Олена Слива, Ліда Леник, Катя Сидор, Ангеліна Підзамецька

дили до українських родин із Колядою і були прийняті із великою радістю, а членкині з великим задоволенням приносили чудові українські колядки в оселі бажаючих.

В даний час членкині ЛУ-окК працюють разом із учнями Рідної школи, юнацтвом СУМ над підготовкою до Свята Українських Героїнь та Свята Шевченка.

Всі кошти зібрані на концертах, імпрезах та з Коляди були пожертвовані на потреби Збройних Сил України, на фонд Ангели Хоронителі України, на місцевий шпиталь, на харчовий банк в місті Ст. Кетеринс, на церкву Св. Кирила і Методія, де заля, якою членкині ЛУ-окК користуються понад семи років. Відділ там проводить збори та всі Свята, концерти та імпрези, з того часу як наша домівка - Чорноморський дім ім. С.Бандери був проданий і ми залишилися без дому.

Ліга Українок Канади завжди бере активну участь у всіх заходах, організованих Конгресом Українців Канади Ніагарської околиці. В лютому 2026 р. в місті Ст. Кетеринс була проведена Акція Єдності з Україною і всі членкині відділу разом із родинами брали участь у цій акції.

На списку відділу Ліги Українок Канади в даний час нараховується 24 активних членкинь та 3 почесних. Надіємось на зростання числа наших членів в майбутньому. Від 1955 року до сьогоднішнього дня, слідує працювати наші членкині були головами відділу Ліги Українок Канади в Ст. Кетеренс.

1. Софія Павлюк
2. Тетяна Федорів
3. Анна Дейнека
4. Катерина Сташинська
5. Катерина Кобилецька
6. Марія Буратинська
7. Тетяна Бережук
8. Ірина Борис
9. Анастасія Хитра-Гудима
10. Ангеліна Підзамець
11. Лідія Леник

Під гаслом Бог і Україна працюємо на користь української громади в Ніагарі та підтримуємо рідну Україну!

Ангеліна Підзамецька
Голова відділу 2008-2024 рр.

Загальні збори Ст. Кетеренс ЛУ-окК 2025 р.

Бабусена Скриня День Вишиванки 2025 р.

СКАРБИ КИЄВА У ЛОНДОНІ: ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У СВІТІ

У всесвітньо відомому Музеї Вікторії та Альберта (V&A) у Лондоні відкрилася унікальна експозиція «Сакральні скарби із Києва» (Sacred Treasures from Kyiv). Британська аудиторія має змогу на власні очі побачити сім унікальних пам'яток українського бароко XVII–XVIII століть, які дотепер зберігалися в колекції Національного заповідника «Києво-Печерська лавра».

Проект реалізовано в межах довгострокового партнерства між Музеєм Вікторії та Альберта та Національним заповідником «Києво-Печерська лавра». Вагому підтримку ініціативі надали Британська Рада, Gilbert Trust for the Arts, Український інститут, Міністерство культури України, Міністерство закордонних справ України та Посольство України у Сполученому Королівстві.

Експозиція розгорнулася у знаменитих галереях музею: Sacred Silver and Stained Glass та Silver Galleries. Сім представлених реліквій демонструють найвищий рівень майстерності київських майстрів-золотарів доби бароко. Для української православної традиції ці предмети є ключовими елементами богослужіння.

Серед експонатів виставки унікальна старовинна ікона, напрестольне Євангеліє у витонченому срібному окладі, богослужбова літургійна книга, дискос для євхаристії (святищенна кругла чаша на підставці, на якій під час літургії освячується хліб) та срібна позолочена чаша із рельєфним зображенням розп'яття.

Проте особливу увагу кураторів та перших відвідувачів привернули позолочені срібні Царські ворота, які походять безпосередньо з Лаври. Зараз вони перебувають у власності Gilbert Trust for the Arts та передані Музею Вікторії та Альберта на умовах довгострокової позички.

Поява цих шедеврів у Великій Британії пов'язана з трагічною сторінкою української історії XX століття. У 1920–1930-х роках радянський режим під керівництвом Йосипа Сталіна розпочав масштабну індустріалізацію, яка вимагала величезних обсягів іноземної валюти. Одним із головних джерел фінансування стало розграбування культурної та релігійної спадщини.

Через спеціально створене державне підприємство «Антикваріат» більшовики влаштували повний розпродаж музейних фондів, конфіскованого майна церков, монастирів та приватних колекцій. Тоді з України та інших радянських республік на Захід масово вивозили ікони, літургійне срібло, картини світових майстрів та витвори Фаберже.

Саме під час цих «Сталінських музейних розпродажів» унікальні позолочені Царські ворота XVIII століття були вилучені з київського монастиря та продані радянською владою іноземним дилерам. Згодом, пройшовши через руки європейських колекціонерів (які пізніше зазнали переслідувань з боку нацистів), во-

Гості виставки: віцепрем'єр-міністерка України з гуманітарної політики та міністерка культури Тетяна Бережна, надзвичайний і повноважний посол України у Великій Британії Валерій Залужний, директор V&A Трістрам Гант, генеральний директор Лаври Максим Остапенко та представниця Британської Ради Сем Гарві. Фото: Міністерство Культури України

рота викупив американський медіа-магнат Артур Гілберт. Його фонд, Gilbert Trust for the Arts, передав їх до Музею Вікторії та Альберта, де

реліквіями дозволило повністю переосмислити їхнє культурне значення.

Як зазначають автори проєкту, уп-

Царські ворота на виставці «Сакральні скарби із Києва» у Музеї Вікторії та Альберта в Лондоні. Фото: Міністерство Культури України

вони довгий час зберігалися без належного контексту.

Саме тому, окрім суто естетичної та релігійної цінності, виставка має політичний та історичний підтекст. Повернення Царських воріт у спільний простір з іншими лаврськими

родовж багатьох десятиліть каталогізація, опис та музейне представлення цих воріт за кордоном спиралися виключно на російську імперську рамку. Справжнє українське походження, унікальний контекст київської школи золотарства та автен-

Інші експонати з Києва. Фото: Міністерство Культури України

тичне культурне значення пам'яток тривалий час залишалися поза увагою світових дослідників. Тепер V&A спільно з українськими науковцями доклали неабияких зусиль, щоб відновити історичну справедливість та відкрити світові правду про походження цих шедеврів.

Відкриття виставки зібрало широке коло високопосадовців та лідерів думок обох країн. Серед присутніх на урочистостях були Віцепрем'єр-міністерка України з гуманітарної політики та Міністерка культури Тетяна Бережна, Надзвичайний і Повноважний Посол України у Великій Британії Валерій Залужний, директор V&A Трістрам Гант, генеральний директор Лаври Максим Остапенко та представниця Британської Ради Сем Гарві.

«Культурна спадщина України є невіддільною частиною світової історії та заслуговує на гідне міжнародне представлення», — наголосила Тетяна Бережна.

Вона додала, що такі партнерства демонструють важливу роль саме українських інституцій та експертів у тому, як нашу історію вивчають у світі.

Сем Гарві, заступниця директора з питань географічної мережі Британської Ради, підкреслила надзвичайну вчасність проєкту.

«Сьогодні це особливо важливо, адже в умовах російської війни культура, спадщина та ідентичність України продовжують зазнавати цілеспрямованих атак»-наголосила Гарві.

За її словами, ця подія є частиною Сторічного партнерства між Україною та Великою Британією, що допомагає культурним фахівцям будувати тривалі професійні мости.

Директор V&A Трістрам Гант висловив сподівання, що виставка та запланована на вересень наукова конференція допоможуть глибше зрозуміти виняткову майстерність українських сріблярів.

Генеральний директор Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Максим Остапенко підсумував, що через ці витончені вироби міжнародна аудиторія нарешті відкриває для себе цілий пласт європейської культури, який досі залишався маловідомим.

«Ця історія постане в міжнародному контексті як невіддільна частина спільної культурної спадщини Європи», — зазначив він.

Символічно, що ця історична подія відбувається у знаменний час. Києво-Печерська лавра, заснована ще в XI столітті та внесена до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, цього року відзначає своє 975-річчя, а сам Національний заповідник своє 100-річчя. Виставка у Лондоні стала гідним маніфестом стійкості, багатства та самобутності української культури, яку неможливо знищити чи привласнити.

Олександра Чорна

«CAROUSEL DIVINE» ОЛЕГА ЛІПЧЕНКА: ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР ГРАФІКИ

Тетяна Русановська та Олег Ліпченко на відкритті виставки, 13 вересня 2026 року.

Чорно-білі графічні роботи, представлені на виставці в галереї КУМФ.

Роботи в кольорі не представлені на виставці, однак їх можна придбати онлайн.

13 вересня, культурне життя української громади в Канаді ознаменувалося важливою подією. О 14:00 у приміщенні відомої Канадсько-Української Мистецької Фундації (Галереї КУМФ) відбулося офіційне відкриття виставки графіки «Carousel Divine» («Божественна карусель») відомого українсько-канадського художника, ілюстратора та дизайнера Олега Ліпченка. На відкриття завітало чимало поціновувачів високого мистецтва, колег-митців та представників української діаспори Торонто.

Експозиція презентує унікальну графічну серію автора «Il Carosello Divino». Карусель тут постає не як розвага, а як глибока метафора людської цивілізації, нескінченного колообігу буття, ярмарку метушні життя та парад амбіцій. Виставка триватиме до 11 жовтня, надаючи всім

охочим чудову нагоду зануритися у філософський та метафізичний світ художника.

Творчість Олега Ліпченка це завжди інтелектуальний виклик для глядача. Народившись в Україні (місто Богодухів Харківської області), він здобув архітектурну освіту в Полтаві, що й сьогодні чітко простежується в його художньому почерку. Мистецтвознавці відзначають дивовижну структурну точність, бездоганну композиційну побудову та майже математичну вивереність кожної лінії у його графічних роботах.

Сам автор нерідко позиціонує свій підхід як традиційний, натхненний класичною європейською культурою та середньовічними майстрами. Його стиль є синтезом сюрреалізму, символізму та прихованих алегорій, де кожен елемент наповнений змістом, відсилаючи глядача до літератур-

них, історичних чи міфологічних першоджерел. Через складні олівцеві малюнки та туш Ліпченко досліджує вічні теми: протистояння порядку й хаосу, циклічність часу та психологічні виміри людського досвіду.

Канадському та міжнародному загалу Олег Ліпченко насамперед відомий як видатний ілюстратор літературної класики. Його художнє бачення книги Льюїса Керролла «Аліса в Країні Див» (видавництво Tundra Books) здобуло широке визнання та принесло автору престижну канадську нагороду, премію Elizabeth Mrazic-Cleaver Award від IBBY Canada за найкращу дитячу книжку-картинку. Його унікальний дар перетворювати літературний текст на багатовірневий візуальний міф яскраво проявився і в концепції «Carousel Divine», яка раніше частково вида-

валася у форматі мистецького каталогу «Carousel of the World».

Приміщення Галереї КУМФ в Етобіко вже багато років залишається надійним форпостом українського мистецтва в Канаді. Організація виставки такого масштабу підтверджує місію фундації: знайомити канадське суспільство з найкращими зразками культури нашої громади та підтримувати локальних митців. Подія викликала значний резонанс, а гості мали змогу особисто поспілкуватися з автором, обговорити концепцію робіт та придбати оригінальні графічні твори.

Для тих, хто не встиг відвідати офіційне відкриття в неділю, виставка «Carousel Divine» відкрита для вільного перегляду протягом наступних чотирьох тижнів.

Галина Янишин

56-ИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

ІМЕНІ МАРТИ КРАВЦІВ-БАРАБАШ

ТОРОНТО - 2026 - TORONTO

В ПРИМІЩЕННІ УНО

UKRAINIAN NATIONAL FEDERATION
145 EVANS AVENUE (AT ISLINGTON), TORONTO

Для дітей та молоді до 19 років
Виконайте твір українського композитора

For students 19 years of age and under
Perform a composition by a Ukrainian composer

П'ЯТНИЦЯ, 27 ЛИСТОПАДА
СУБОТА, 28 ЛИСТОПАДА

FRIDAY, NOVEMBER 27
SATURDAY, NOVEMBER 28

КІНЦЕВИЙ КОНЦЕРТ
НЕДІЛЯ, 29 ЛИСТОПАДА
РОЗДАЧА ГРАМОТ ТА СТИПЕНДІЙ

FINAL CONCERT
SUNDAY, NOVEMBER 29
CERTIFICATES AND SCHOLARSHIP AWARDS

ТЕРМІН РЕЄСТРАЦІЇ
16 ЖОВТНЯ 2026

REGISTRATION DEADLINE
OCTOBER 16, 2026

WWW.UKRAINIANMUSICFESTIVAL.COM

FOLLOW US ON FACEBOOK

YARD SALE

БЛАГОДІЙНИЙ РОЗПРОДАЖ

Речі можна приносити з 10am до 4pm

03.10.2026
СУБОТА

9:00 AM – 3:00 PM

9 Plastics Ave,
Etobicoke, ON
M8Z 4B6

Телефон для довідок:
416 516 82 23

Всі отримані кошти
підуть на потреби
ЗСУ

ЗАПРОШУЄМО
ВСЮ ГРОМАДУ!

Good Things Help Great Causes

Слава Україні!

FLOWERS AS SERVICE: RANDY AND CRIS BRING KINDNESS IN A MASON JAR

For the Okihiro's, serving others is not simply an act of kindness. It is a way of life and, as Cris puts it, a way of serving God through the work of her hands. Together with her husband, Randy, Cris regularly visits seniors' residences across the Greater Toronto Area, bringing flowers, handwritten tags and friendship. Among the places they have visited are the Ivan Franko Homes in Mississauga and Etobicoke, where their unexpected arrivals with armfuls of flowers have become a welcome surprise for residents. At some residences, they have even earned the affectionate nickname the "happy flower people."

Their visits are simple and personal. There are no speeches, ceremonies or formal announcements. They arrive with flowers, meet residents, shake hands, talk and, for a few moments, brighten someone's day. For them, that is what service is all about.

"Let the Work of Your Hands Be an Offering"

Cris grew up in the Philippines and describes her childhood as one of humble beginnings. From an early age, she learned to appreciate what she had and to "be grateful with the little." Growing up with fewer resources also taught her that opportunities sometimes require greater effort. But hard work, good stewardship and a commitment to making a positive difference can change circumstances, not only for oneself, but for others.

A lesson from her then pastor became particularly important to her from her late teens. He encouraged people to let "the work of your hands" be an offering of service to God. Those words have stayed with Cris since. When she feels frustrated, angry or uncertain about what to do, she believes the answer can often (but not always) be found in serving someone else. She also believes that dwelling on what others have, holding on to hurt, or becoming consumed by a sense of unfairness can weigh heavily on the heart. Rather than focusing on what cannot be changed, she chooses to let go, find gratitude in what she has, and focus on things she can work on. "I have heard it said that if anyone gets so angry and seeks revenge - know that the best revenge of them all is to live a good life. I find that in that process of 'serving', the idea of anger and revenge quickly disappears and is replaced with empathy, compassion and gratitude," says Cris.

Cris' commitment to volunteering began long before her flower visits. After moving from the Philippines (where she was engaged with campaigns for an orphanage) to the United States, she volunteered with Jersey Cares, an organization that, among other initia-

Randy and Cris at IFH.

tives, her favorite was a Salvation Army program where an converted ice-cream truck would drive around and bring food, soup and other necessities to communities in need. She later began volunteering at a hospital, spending three hours each week in the neonatal intensive care unit. Her role was simple but deeply meaningful: holding babies and providing them with warmth and human contact. Eventually, her volunteering expanded to the pediatric oncology department, where she read to children undergoing treatment and spent time with them.

When Cris later moved to Canada, her commitment to service continued. She mentored young people in Mississauga and Rexdale and remained guided by the principles of stewardship, compassion and community service. After she met Randy, they did things together for the community whenever they can in different forms and as of recent years were drawn to give attention particularly at senior homes.

At first, Cris and Randy visited seniors' residences to see familiar folks. During Thanksgiving and Christmas, they began purchasing extra socks, notepads, small puzzles and other gifts to distribute to residents. But they soon noticed something. During the holidays, many people remember to visit seniors. The rest of the year can be very different. So, in the Spring, Cris and Randy decided to bring flowers. They purchased small bouquets and attached handwritten tags. The response was immediate. Cris later posted in a Facebook group for brides and florists, offering to collect flowers left over from weddings and redistribute them to seniors' residences. It was a simple idea with a double benefit: flowers that might otherwise be discarded could bring joy to someone else at least for a few more days. They also began purchasing flowers directly from local flower markets and supporting farmers whenever possible. During the summer, they include some flowers from their own backyard whenever possible.

What may look like a simple bouquet represents several days of preparation. Cris and Randy purchase flowers and/or cut them from their garden. They collect mason glass jars from friends and neighbors to use as vases, wash them, remove the labels and prepare hand-

written tags. The night before a visit, they fill the jars with a little bit of water, arrange the flowers and prepare everything for the following morning. The visits to the Senior Homes are usually unannounced which adds an element of surprise. But Cris admits that there is always some uncertainty. "You never know what they're going to ask, or what kind of mood someone will be in, or whether they will want to welcome you." At the residences, the couple first checks in with administration. Staff members help identify appropriate floors and residents, and someone will often accompany them because they know the residents and can identify allergies or other considerations. Sometimes the flowers are left in the cafeteria so that residents can enjoy them during their meals. The recipients of flowers are not limited to those living in seniors' residences. Cris and Randy also bring flowers to some seniors in their own neighbourhood.

A Connection to the Ukrainian Community

Their visits to Ivan Franko Homes on Winston Churchill Boulevard in Mississauga have created a particularly meaningful connection. The Okihiro's were introduced to the residence through Vera, a former neighbour who moved to Ivan Franko Homes.

One resident even once asked them if she can order flowers to be mailed to her daughter for Christmas. She was surprised to learn that the couple doesn't own a flower shop, and that the bouquets they bring are especially tailored for the residents and not for order or for sale. For Cris and Randy, that small moment captured the meaning behind what they do. Service is not about giving away what is left over. It is about intentionally thinking of another person and choosing to do something for them.

For Randy, service is equally personal. Cris describes him as "the kindest man" and says that serving his family and community comes naturally to him. The couple sees their work not as a project, but as something they do together. Their community involvement extends beyond flower visits. They have supported food banks (Daily Bread), food rescue organization (Second Harvest) and Emergency Disaster Relief (Global Medic), other initiatives, recognizing that even households with one working spouse can struggle to afford rent and basic necessities. They believe that compassion has to lead to action. "You have to be hurt "just enough" to be compelled to act — but not scared to at least try to do things," she says.

Regularly visiting seniors has also changed the way the couple thinks

about aging. "When you go to seniors' residences regularly, you get to see a semblance of what your future might potentially be," Cris says. Mobility can change. Circumstances can change. A person's lifestyle can change. But dignity, connection and the need to feel remembered remain. The visits therefore become a reminder not only to the residents, but also to them, that every stage of life deserves attention and respect.

Cris is also quick to acknowledge that service does not require perfection. "I am only as good because I have made mistakes," she says. She compares it to her garden: it has become better because she has learned from the plants she lost and the things that did not work. The same, she believes, applies to life. We learn from our many mistakes. We learn from other people. And, perhaps most importantly, we should help the next generation become better than we are. That is a lesson she hopes to pass on to young people. "I want you to be better than me," she says. Her perspective has also been shaped by different cultures and experiences. She refers to the Japanese concept of shōganai which Randy's Auntie Hisa used to say, an acceptance that there are certain things in life that cannot be changed. It's not about defeat, but graceful acceptance of what cannot be changed. We cannot control everything that happens to us. But we can choose how we respond. For Randy and Cris, that response is often gratitude, compassion and service.

Cris says "The older I get, the smaller I feel I become, simply because God becomes greater in my life." Faith remains at the heart of their approach to life. With age, perspectives change. So do prayers and priorities. Perhaps that is why Cris does not spend much time thinking about how she and Randy will be remembered. "It's not about monuments. Who cares how I will be remembered? I'd be gone anyway" What matters, instead, is what a person does while they are here, the people they help, the relationships they build and the moments of opportunities and kindness they have created for others along the way regardless if they remember our names or not. For the Okihiro's, sometimes that legacy is as simple as a flower in a mason jar, accompanied by a handwritten tag.

It may be a bouquet for a resident at a Senior Home, a gift for a neighbour, or volunteering at a local food bank. Small gestures, perhaps, but they are reminders that compassion does not have to be complicated. Service does not require a title, a large organization or a special occasion. Sometimes it begins with a garden, a handshake or a smile.

Nadia Gereliouk

UN HUMAN RIGHTS REPORT DETAILS SHOCKING PATTERN OF SEXUAL VIOLENCE AMID RUSSIA’S FULL-SCALE ARMED ATTACK ON UKRAINE

GENEVA (18 September 2026) – A UN Human Rights Office report published today says sexual violence has been used against civilians and prisoners of war (POWs) in Ukraine in a shocking pattern of torture, intimidation and coercion since the start of the Russian Federation’s full-scale armed attack on its neighbour more than four years ago.

Some 1,004 cases of sexual violence were documented from 24 February 2022, when Russia’s attack on Ukraine began, through to the end of July this year.

Of these cases, 89 percent were attributed to Russian authorities - including members of the armed forces, the prison service and the national security service. The remaining 11 percent were attributed to Ukrainian authorities.

The 20-page report, entitled Sexual Violence in the Context of the Russian Federation Full-Scale Armed Attack against Ukraine, is based on confidential interviews with hundreds of victims and survivors of sexual violence committed by both parties, and other relevant materials, including court documents and official records.

“I am deeply alarmed by the prevalence of these abhorrent acts docu-

mented in our report, and fear that they are almost certainly continuing amid the unceasing violence we are witnessing every day in Ukraine,” said UN High Commissioner for Human Rights Volker Türk.

Most of the victims of sexual violence were men, particularly in places of detention, but women and children were also affected, primarily in occupied territory of Ukraine. The violations committed include gang rape, rape, genital mutilation, electric shocks and beatings to the genitals, and other degrading acts of a sexual nature. The youngest documented rape survivor was a four-year-old-girl and the oldest an 82-year-old woman, with both cases perpetrated by Russian authorities.

Many of the men survivors said they were tasered in the genitals using a Soviet-era military field telephone known as a “tapik”. “The application of electric shocks to genitals with a “tapik” or taser was a common form of sexual violence used against Ukrainian POWs and retained medical personnel, with 155 (27 per cent) having endured this form at least once,” says the report.

Individual victims recounted deeply distressing experiences to the UN Human Rights Office. One Ukrainian

POW described being raped with a baton, another being forcibly penetrated with cell door keys, and a Ukrainian civilian said he was raped with the handle of a shovel.

One woman recounted that a Russian soldier moved into her home in Zaporizhzhia and proceeded to rape her several times a week for a month, promising to ensure her detained husband would be treated better in exchange.

Another woman said a Russian soldier forced his way into her home in Kherson and would rape her every night. He also repeatedly threatened her with gang rape. In another case, a women described how two Russian soldiers broke into a family home in the Kyiv region in 2022 and gang raped her after they had shot and killed her husband, threatening to shoot her in front of her four-year-old son if she resisted.

Almost half of the violations attributed to Ukrainian authorities against Russian and third-country national prisoners of war comprised threats of sexual violence. The remainder included cases of forced nudity, electric shocks and beatings to the genitals, electric shocks and beatings to the body while nude, sexually degrading treatment, as well

as two sexual assaults and two cases of attempted rape.

“Sexual violence is a grave feature of the full-scale armed attack against Ukraine. It must stop immediately, irrespective of the perpetrators. Given the high prevalence of cases attributed to its forces, however, the Russian Federation in particular must take concrete and discernible steps to protect civilians and prisoners of war from all forms of torture, including sexual violence,” said Türk.

“And both Russia and Ukraine must investigate all credible claims of sexual violence – promptly, thoroughly and impartially – and ensure those found responsible are fully brought to justice regardless of rank or affiliation.”

The UN Human Rights Chief also renewed his call on the Russian Federation to immediately, completely and unconditionally cease the use of force against Ukraine and to withdraw all its military forces from Ukrainian territory, in line with the UN Charter and binding international law.

For media inquiries, please contact Kris Janowski, Spokesperson

+380952300437, krzysztof.janowski@un.org

CANADA MUST CONFRONT THE KREMLIN’S AGENTS AT HOME

Last week, Prime Minister Mark Carney and Ukrainian President Volodymyr Zelenskyy took an important step toward the long-term defence of Canada and Ukraine.

Their new long-term partnership will expand co-operation on joint production of drones, counter-drone technologies and priority munitions, combining Ukrainian battlefield experience with Canadian manufacturing, software and AI. Such investments help Ukraine protect its cities while strengthening Canada’s own defence-industrial capacity.

But helping Ukraine resist Russian aggression abroad must be matched by a willingness to impose consequences on the Russian state and its agents here in Canada.

That means continuing to pursue accountability for Russian war criminals and scrutinizing the unusually large Russian official presence in Canada. Parliamentary testimony has put that presence at more than 60 Russian diplomats. Not every Russian diplomat is an intelligence officer. But it would be naïve to ignore Russia’s long-standing use of diplomatic postings as cover for intelligence and influence operations. Those who abuse diplomatic status to undermine Canadian security should be expelled.

In August, a man walking in front of the Russian Embassy in Ottawa approached a blue and a yellow balloon on a pole left outside by anti-war protesters. He punctured them and walked away. Video of the incident posted on X by Bulgarian investigative journalist Christo Grozev would be almost comic

if the context were not so serious. Grozev identified the man as a Russian diplomat.

Canada’s security service, CSIS, has previously warned about hostile activities targeting Canada, including Russian intelligence and influence operations. A recent Senate committee report concluded that Russian disinformation in Canada has been growing and evolving rapidly. Such activities seek to sow discord, deepen social fractures and undermine democratic institutions. They include attempts to discredit Canada’s Ukrainian community by branding it “neo-Nazi,” blaming NATO for Russia’s full-scale invasion of Ukraine and spreading falsehoods about the West’s response. The goal is to erode Canadian support for Ukraine and incite hostility toward Canadians of Ukrainian heritage.

The consequences are not theoretical. In February 2022, Toronto’s «Future Bakery» was vandalized with pro-Russian graffiti, including “Russia is power.” Weeks later, its Stand With Ukraine banner was slashed and splattered with paint.

When a Russian “diplomat” is filmed engaging in petty vandalism of Ukrainian-coloured protest symbols outside the Russian Embassy, it illustrates the atmosphere of contempt for freedom of expression and intimidation that Kremlin disinformation operations seek to create.

Canada needs to act publicly. Previous governments have done so. In 2018, Ottawa expelled four Russian diplomatic staff identified as intelligence officers or individuals who had used diplomatic

status to undermine Canadian security or interfere in Canadian democracy. One was Russian Embassy press secretary Kirill Kalinin, whom investigative journalist Justin Ling later told Parliament had repeatedly tried to seed stories about alleged Ukrainian Nazis in Canada and sought to defame then Deputy Prime Minister Chrystia Freeland.

Kalinin’s expulsion should have set a precedent: diplomats who abuse their status to conduct disinformation warfare against Canadians will not be tolerated. Yet after Russia launched its full-scale invasion, Canada stopped using expulsions as a tool for imposing consequences.

Canada does not need to sever diplomatic relations with Russia. It should review Russia’s diplomatic footprint, in consultation with CSIS and allied intelligence services, and reduce it where officials are believed to be conducting intelligence, intimidation, disinformation or other activities incompatible with diplomatic status. Diplomatic accreditation should not be a shield for hostile-state activity.

Estonia offers a useful model. In March 2022, it expelled three Russian diplomats for undermining its security and spreading propaganda justifying Russia’s war. Weeks later, it expelled 14 Russian consular staff, including seven diplomats. In August 2025, Estonia expelled a Russian Embassy first secretary over activities its foreign ministry said undermined Estonia’s constitutional order and sought to divide Estonian society.

Former Estonian president Toomas Hendrik Ilves put it plainly when asked

about the Ottawa incident: “Foreign diplomats are not allowed to engage in political activity in the country where they are accredited. Vandalism already calls for a PNG designation.”

Canada already knows the standard. In its response to a 2023 House of Commons recommendation, the government agreed that Russian diplomats engaged in activities inconsistent with their official status should be expelled. Canada can also declare a foreign representative persona non grata under the Vienna conventions without publicly explaining its decision.

Canada should apply that standard now. Global Affairs Canada and CSIS should confirm the identity of the individual in the video, examine his connections to the embassy, and review his diplomatic accreditation, activities and role. If his conduct is incompatible with his status or Canada’s security interests, he should be required to leave the country.

Balloons on their own may be trivial. What Canada is prepared to tolerate from Vladimir Putin’s “diplomats” and agents is not.

The new Canada-Ukraine defence partnership is an important investment in deterrence abroad. It should be matched by consequences for hostile Russian activity at home, including the expulsion of officials who abuse diplomatic cover. Estonia has demonstrated that such consequences can be imposed. Canada should be prepared to do the same.

Stanley Kutcher and Marcus Kolga
National Post

ОУН В УМОВАХ ВІЙНИ: ОБОРОНА, МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ, МОЛОДЬ І ПАМ'ЯТЬ

Олег Медуниця вдруге очолив Організацію Українських Націоналістів (бандерівців). Сьогодні діяльність ОУН охоплює підтримку українського війська, волонтерську роботу, міжнародні проекти, виховання молоді, інформаційну діяльність та збереження історичної пам'яті. Про сучасні завдання Організації, її здобутки та плани розповів її голова Олег Медуниця.

Нещодавно на XVI Великому Зборі Організації Українських Націоналістів (бандерівців) Олега Медуницю вдруге поспіль було обрано головою Організації. Його новий термін припадає на особливий для України період — час повномасштабної війни, коли боротьба за державність відбувається одночасно на полі бою, у міжнародному середовищі, інформаційному просторі та в суспільній площині.

Одним із головних напрямів роботи ОУН від початку повномасштабної війни став сектор безпеки, оборони та волонтерства. Організація розробила окрему концепцію діяльності, яка передбачає системний зв'язок із членами, кандидатами та прихильниками, котрі служать у Силах безпеки й оборони України, їхню інформаційну та організаційну підтримку, а також розвиток вишкільних і патріотичних ініціатив.

За словами Олега Медуниці, важливо, щоб людина, яка пішла захищати Україну, не втрачала зв'язку з Організацією, а ОУН, своєю чергою, знала про службу, проблеми та потреби своїх людей. Саме тому значна увага приділяється постійній комунікації з військовослужбовцями та безпосередній допомозі підрозділам.

Станом на літо 2026 року в реєстрі ОУН є інформація про 124 членів, кандидатів та прихильників Організації, залучених до Сил безпеки і оборони України. Значна частина з них за час війни здобула офіцерські звання та стала командирами різного рівня, взявши на себе відповідальність не лише за виконання власних бойових завдань, а й за інших військовослужбовців та цілі підрозділи.

Війна, однак, принесла і важкі втрати. Від 2022 року ОУН відомо про загибель, зникнення безвісти або смерть від поранень десяти членів та кандидатів Організації. Серед них — Віталій Бенчак «Тур», Олег Юрченко «Щасливий», Олег Куцин «Кум», Василь-Яків Капустинський «Мармус», Назар Матлак «Павло», Володимир Личагін «Арес», Володимир Барцьось «Вітер», Іван Лут «Псих» та Олег Пелихатий.

Для ОУН, як наголошує її голова, це не просто статистика. За кожним іменем — конкретна людина, друг і побратим. Пам'ять про загиблих є частиною пам'яті Організації та сучасної боротьби України за незалежність.

Щоб робота з військовослужбовцями була не формальною, ОУН регулярно проводить робочі наради за участю своїх членів, які служать у війську. На них обговорюються си-

туація на фронті, потреби підрозділів, проблеми військовослужбовців і можливості Організації допомогти.

Після таких зустрічей готуються узагальнені аналітичні звіти. Це дозволяє, за словами Медуниці, не лише реагувати на окремі звернення, а бачити ширшу картину та планувати подальшу роботу. Важливими залишаються і контакти керівництва ОУН із командирами військових частин, представниками спеціальних служб та іншими складовими сектору безпеки й оборони.

Сам голова Організації за звітний період здійснив 15 поїздок у райони ведення бойових дій. Частина з них була пов'язана з доставкою допомоги від Фонду Оборони України ОУН. Проте такі поїздки мають і ширше значення: це можливість безпосередньо зустрітися з військовими, почути їхні оцінки та зрозуміти, що саме потрібно підрозділам.

Адже війна постійно змінюється. Змінюються технології, тактика, характер завдань і потреби військових. Тому, наголошує Олег Медуниця, волонтерська допомога має бути конкретною та відповідати реальним потребам фронту.

Фонд Оборони України: конкретна допомога фронту

Важливим інструментом такої підтримки став Фонд Оборони України. Після XV Збору ОУН (б) його діяльність фактично було перезапущено відповідно до умов великої війни. Метою стало створення дієвої волонтерської платформи, яка могла б системно збирати кошти, закуповувати необхідне обладнання та якомога швидше передавати його українським військовим.

Від лютого 2023 року до кінця березня 2026-го через Фонд було залучено понад 809 тисяч доларів США. Найбільший внесок зробив терен України — понад 425 тисяч доларів. Водночас важливою була підтримка українців та прихильників Організації з Канади, США, країн Європи, Великої Британії та Австралії.

Допомогу отримали понад 40 підрозділів Збройних Сил України, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, СБУ та ГУР, які воюють на різних напрямках фронту. Крім того, Фонд провів 37 публічних зборів на конкретні потреби військових.

Для керівництва ОУН це вже не

епізодична волонтерська діяльність, а системна робота. Її основою називають організованість, дисципліну, відповідальність і довіру людей, які роблять пожертви, а також військових, які отримують допомогу.

АБН: міжнародний вимір української боротьби

Паралельно з роботою в Україні ОУН розвиває міжнародний напрям. Одним із ключових проєктів став Антиімперський Блок Народів — АБН.

Організація не просто відновила історичну структуру, а змінила її назву з Антибільшовицького на Антиімперський Блок Народів. За словами Медуниці, це мало підкреслити, що йдеться не лише про протистояння конкретному політичному режиму, а про ширшу проблему російського імперіалізму.

Сьогодні АБН підтримує партнерські зв'язки з представниками національно-визвольних рухів Башкортостану, Татарстану, Чеченської Республіки Ічкерія, Інгусетії, Саха-Якутії, Бурятії, Калмикії, Карелії, Черкесії та інших народів Росії. Міжнародні структури й представництва АБН працюють у багатьох країнах Європи, США, Канаді та Австралії.

Одним із найбільш помітних міжнародних проєктів стала виставка «Справжні в'язні Путіна. Політичні в'язні поневолених народів». Від першої презентації в Києві виставка побувала вже у 25 країнах світу. Серед місць її експонування — парламенти Канади та Іспанії, Сенат Італії та муніципалітет Парижа.

Через цей проєкт організатори прагнуть розповідати міжнародній аудиторії про людей, яких переслідує російська влада, та привертати увагу до проблеми національних прав і визвольних рухів.

Молодь як основа майбутнього

Ще один стратегічний напрям — робота з молоддю. ОУН розглядає її як підготовку наступних поколінь, які в майбутньому братимуть відповідальність за державу.

Йдеться про формування національної ідентичності, світогляду, лідерських якостей, фізичну та військово-патріотичну підготовку. Попри війну вдалося відновити всеукраїнські табори та вишколи.

У рамках діяльності МНК проведено 13 всеукраїнських вишколів і 19 регіональних, серед яких 12 літніх таборів та сім теренових ігор. Загалом у цих заходах взяли участь майже 1500 молодих людей.

ОУН також співпрацює з іншими молодіжними та патріотичними середовищами — СУМ в Україні, Пластом, «Національним альянсом», «Покликом Яру» та іншими організаціями. Молодіжні заходи відбуваються і за межами України: зокрема, у США, Бельгії та Канаді, де проводилися зустрічі в Едмонтоні й Торонто.

Сучасна війна ведеться також в інформаційному просторі. Тому ОУН приділяє значну увагу власним інформаційним ресурсам. Серед них — «Націоналістичний портал», «Український погляд», Архів ОУН, ресурси АБН, Фонду Оборони України, Української інформаційної служби, а також друковані видання «Шлях Перемоги» та «Гомін України».

Водночас важливим залишається збереження історичних документів. Архів ОУН систематизує та опрацьовує документи українського визвольного руху, вводячи їх у науковий обіг. Розвивається видавнича діяльність, зокрема «Книгарня бандерівців», яка разом із Фондом Оборони передає українські книжки військовим частинам, навчальним центрам та госпіталям.

Особливе місце посідають «Бандерівські читання», де український націоналізм розглядається не лише як історичне явище, а й як система ідей, яку учасники дискусій співвідносять із сучасними викликами.

До 100-річчя ОУН

У 2029 році виповниться 100 років від створення ОУН. Підготовку до цієї дати в Організації вже розглядають як окремий масштабний напрям.

Олег Медуниця наголошує, що ювілей не повинен обмежуватися урочистими академіями чи конференціями. Йдеться про широку українську та міжнародну інформаційну кампанію, яка має розповісти про історію ОУН, людей, котрі пройшли через підпілля, тюрми, концтабори та збройну боротьбу.

Паралельно Організація працює над питаннями національної пам'яті, зокрема над темою перепоховання українських національних героїв та створення Національного Пантеону Пам'яті. На місцевому рівні члени ОУН також долучаються до ініціатив, пов'язаних із вшануванням діячів визвольного руху. Зокрема, 2026 рік на Тернопільщині проголошено Роком Івана Гавдици.

Окремо триває робота над розвитком державної політики у сфері національної та громадянської ідентичності, національно-патріотичного й військово-патріотичного виховання молоді. Серед таких ініціатив — розвиток гри «Сокіл» («Джура») та державне визнання Дня Героїв 23 травня. Відповідний законопроект, за словами голови ОУН, має розглянути Верховна Рада.

Для Олега Медуниці головним змістом цієї роботи є не сама політична діяльність, а просування ідей та рішень, які, на його переконання, мають зміцнювати українську державність, національну ідентичність та історичну пам'ять. Саме ці завдання Організація визначає як ключові на сучасному етапі.

Михайло Гуцман
Джерело:
<https://abn.org.ua/>

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ: ІСТОРИК, НАУКОВЕЦЬ І ДЕРЖАВОТВОРЕЦЬ

(До 160-ої річниці від дня народження)

Михайло Сергійович Грушевський народився 29 вересня 1866 року в Холмі. Ще в Тифліській гімназії він почав писати перші літературні твори, цікавився українською белетристикою, історією літератури, етнографією та історією України.

До того часу він уже прочитав праці з історії української літератури Михайла Петрова, історичні дослідження Миколи Костомарова, «Записки о Южной Руси» Пантелеймона Куліша, збірник пісень Михайла Максимовича, праці про Нову Січ Аполлона Скальковського, історію слов'янських літератур Олександра Пипіна та багато різних журналів, передусім річники «Київської старовини». Усі ці видання, писав Грушевський, «послужили провідними нитками моїх інтересів і плянів».

У Тифліській гімназії Грушевський був бібліотекарем. Це давало молодому гімназистові можливість багато читати, розширювати свої знання та світогляд.

Перші свої оповідання, зокрема «Страшний свідок», «Остання кутя» та «Унтер-офіцер Трохим Скавучак», Грушевський переслав Іванові Нечую-Левицькому. Той заохотив молодого автора працювати над мовою і белетристичним хистом. На початку 1885 року Грушевський написав «Бех-аль-Джугур», яке того ж року було надруковане у львівському «Ділі». Оповідання «Бідна дівчина» з'явилося 1886 року у збірнику «Степ» під псевдонімом М. Заволока.

Поруч із белетристичною творчістю в Грушевського дедалі більше розвивався інтерес до історичних досліджень. Він зацікавився початками Київської Русі, ранньою козаччиною та іншими темами. Згодом історія остаточно стала його головною науковою спеціальністю.

Михайло Грушевський був надзвичайно працювитою людиною. За різними підрахунками, його науковий доробок становить понад дві тисячі праць. За спогадами сучасників, він спав лише кілька годин, рано вставав і працював до пізньої ночі. Багато часу проводив у бібліотеках та архівах Львова і Києва, а вдома працював над рукописами й коректурою «Історії України-Руси».

Після захисту магістерської дисертації 1894 року Грушевський був призначений ординарним професором Львівського університету на кафедру всесвітньої історії з окремим узглядненням історії Східної Європи. У Львові він присвятив значну частину своєї діяльності розвитку української науки.

Окрім університетських курсів, Грушевський провадив публічні виклади, керував організацією наукової роботи в Науковому товаристві імені Шевченка та редагував «Записки НТШ». 1897 року його обрали головою Товариства, і на цій посаді він залишався до 1913 року. Під його керівництвом НТШ розбудовувало бібліотеки, музеї, архівні та видавничі

Михайло Грушевський серед близьких та друзів. Сидять зліва направо: Марія Грушевська з донькою Катериною, Стефанія Левицька, Михайло Грушевський. Стоять: Іван Труш, Северин Данилович та Іван Франко. Львів, червень 1901 року. Фото: Локальна Історія

проекти, перетворюючись на важливий центр української науки.

До співпраці в НТШ Грушевський залучив Івана Франка. Вони разом працювали над розвитком Товариства, а Грушевський публікував наукові праці Франка у «Записках НТШ» та інших виданнях. Їхня спів-

із засновників Української національно-демократичної партії. Паралельно він продовжував наукову та літературну діяльність, а його політичні погляди значною мірою були пов'язані з ідеєю українського національно-територіального самоврядування.

Десятитомне видання «Історії України-Руси» Михайла Грушевського, перекладене англійською мовою.

праця була важливою частиною тогочасного українського наукового й культурного життя.

1898 року Грушевський разом з Іваном Франком став одним із засновників «Літературно-наукового вістника», навколо якого згуртувалися провідні літературні та наукові сили. Часопис спочатку виходив у Львові, а після перенесення діяльності Грушевського до Києва з 1907 року видавався там.

Значний слід Грушевський залишив і як педагог. У Львівському університеті він створив історичний семінар, де молоді дослідники працювали з історичними джерелами, обговорювали праці інших учених і поступово переходили до самостійних досліджень. Так сформувалася Львівська історична школа Грушевського, яка мала значний вплив на подальший розвиток української історіографії.

1899 року Грушевський разом із групою галицьких діячів став одним

в еміграції. Переважно жив у Відні, а також у Празі та Парижі. У Відні він заснував Український соціологічний інститут, який займався дослідженнями українського суспільства, його історії та соціально-політичного розвитку. У цей період з'явилися, зокрема, праці «М. Драгоманов і Женевський соціалістичний гурток» та «Первісне громадянство. Генетична соціологія».

1924 року Грушевський повернувся до радянської України та продовжив наукову працю. 1929 року його обрали дійсним членом Академії наук СРСР.

Наприкінці 1920-х років ставлення радянської влади до Грушевського різко погіршилося. 23 березня 1931 року його заарештували в Москві у справі так званого «Українського національного центру». Після арешту його доправили до Харкова, де відбувалися допити. 4 квітня Грушевського звільнили, однак він залишався під наглядом радянських спецслужб.

У родині Грушевського важливу роль у його науковому житті відігравала дружина Марія Сильвестрівна, уроджена Вояковська. Їхня дочка Катерина Грушевська стала відомою етнографинею та фольклористкою. Вона упорядкувала фундаментальний корпус «Українські народні думи»: перший том вийшов 1927 року, другий 1931 року, але зберігся лише як сигнальний примірник.

Останні роки життя, 1931–1934, Грушевський прожив у Москві, працюючи в Академії наук. Восени 1934 року він поїхав до Кисловодська на лікування. Помер 24 листопада 1934 року після нескладної хірургічної операції. Поховали його в Києві на Байковому кладовищі.

Головною працею Михайла Грушевського стала десяти томна «Історія України-Руси», перший том якої вийшов 1898 року. У ній він розробив цілісну схему історії України від найдавніших часів до середини XVII століття та обґрунтовував окремішність українського історичного процесу. Праця стала одним із фундаментальних творів української історіографії.

Михайло Грушевський залишив величезну наукову спадщину. Його праці, діяльність у НТШ, створення історичної школи, робота в Центральній Раді та внесок у формування української історичної свідомості стали важливою частиною історії української науки й державотворення.

Через 160 років після його народження постать Михайла Грушевського залишається важливою не лише для істориків. Його наукова спадщина, праця в НТШ, діяльність у Центральній Раді та внесок у формування української історичної свідомості стали важливою частиною історії українського державотворення.

Павло Лопата

26-РІЧНИЙ КАНАДЕЦЬ ЗАГИНУВ, ЗАХИЩАЮЧИ УКРАЇНУ: ІСТОРІЯ ДАНТЕ ДЖОНСОНА-ВЕЛЛСА

26-річний Данте Джонсон-Веллс із Маркема, Онтаріо, сім років служив у Збройних силах Канади. Після звільнення з канадського війська він добровільно вирушив до України, щоб допомагати її захищати. 13 червня 2026 року він загинув на фронті.

Данте змалку готувався до служби. У 12 років він вступив до армійських кадетів у Порт-Перрі. Згодом закінчив програму підготовки пожежників у Seneca College та протягом семи років служив у резерві Збройних сил Канади.

Під час військової служби він брав участь у міжнародних місіях, зокрема в операціях НАТО, пов'язаних із підготовкою та навчанням у контексті війни в Україні.

Для Данте цього виявилось недостатньо. Його мати Кетрін Парузіс розповіла, що син дедалі сильніше відчував потребу допомагати Україні безпосередньо.

«Він відчував, що звідси, з Канади, ми можемо підтримати лише до певної міри. Він хотів бути частиною цієї підтримки на місці», розповіла вона.

Данте не мав українського походження, але вважав допомогу Україні своїм особистим обов'язком. Його військовий досвід і підготовка пожежника визначили подальший шлях. Він хотів стати бойовим медиком, щоб не лише воювати, а й рятувати життя.

Від Канади до України

Після військової місії у грудні 2025 року Данте добровільно звільнився зі Збройних сил Канади. Через два місяці він вирушив до Європи, пройшов через Польщу та потягом прибув до України.

Там він пройшов необхідну підготовку і приєднався до українського підрозділу, який працює з іноземними добровольцями. Данте служив медиком піхотного взводу. Після завершення підготовки його направили на передову.

Для нього це не було спонтанним рішенням. Він використав навички,

здобуті під час служби в канадській армії та пожежній підготовці, щоб допомагати українським військовим безпосередньо на полі бою.

Останній бій

На початку червня підрозділ Данте отримав завдання працювати в лісостругах у зоні бойових дій.

Під час операції він дістав поранення. Данте помер через 36 годин, 13 червня.

Його побратими не залишили його на полі бою. За словами матері, вони понад п'ять кілометрів несли пораненого Данте, намагаючись знайти можливість надати йому медичну допомогу.

Ця деталь стала одним із найболючіших свідчень його останнього бою. Данте не залишився сам. Його побратими намагалися врятувати його до останнього.

«Один із найкращих військових і медиків»

Родина дізналася про загибель Данте лише 24 червня.

Кетрін Парузіс розповідала, що коли їй зателефонували з українського номера, вона спочатку подумала, що телефонує сам син, щоб сказати, що з ним усе гаразд.

Але на зв'язку був його побратим. Він назвав Данте одним із найкращих військових, воїнів і медиків, з якими йому доводилося служити.

Наступного дня мати звернулася до посольства Канади в Україні. Загибель канадського громадянина була підтверджена.

Global Affairs Canada заявило, що відомству відомо про смерть канадця в Україні та висловило співчуття родині. Через міркування конфіденційності уряд не розголошував додаткових деталей.

Канада попрощалася зі своїм військовим

26 липня в Порт-Перрі відбувся похорон Данте. На церемонію прийшли сотні людей, серед них його колишні побратими та військовослужбовці.

Колишній підрозділ Данте, Governor General's Horse Guards, окремо повідомив про його загибель і зазначив, що після звільнення з канадських збройних сил він вирішив допомагати Україні та загинув, служачи на передовій.

Для родини це була не лише церемонія прощання з 26-річним сином. Це була зустріч із людьми, які знали його як військового, медика, товариша і командира.

Його мати назвала церемонію одночасно прекрасною і розбитою серцем.

Після смерті Данте до його родини зверталися колишні колеги та командири. Вони розповідали, наскільки сильно він вплинув на їхнє життя і службу.

Данте залишив матір, батька, братів і сестер, друзів та побратимів. Його офіційний некролог описує його як сміливу й рішучу людину, яка вміла створювати відчуття спільноти та допомагати тим, хто залишався сам.

Данте Джонсон-Веллс міг залишитися в Канаді. Після семи років служби він уже виконав свій військовий обов'язок перед власною країною.

Але він вирішив поїхати в Україну.

Він зробив це не через походження чи родинні зв'язки з Україною. Він зробив це тому, що вважав правильним допомагати людям, які захищають свою країну, свободу і життя.

Йому було 26 років.

Вічна пам'ять і шана Данте Джонсону-Веллсу.

«Я СИН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ»

Саме цими словами починається книга спогадів, віршів та афоризмів Івана Рйопки, який нещодавно завершив свій земний шлях у Торонто. Народився він 5 лютого 1925 року в лемківському селі Вислок Великий на Сянїччині, що тоді входила до складу Польщі. Походив із багатодітної родини, яку в селі називали богачами, хоча, як згадував сам Іван, «ми, ті богачі були бідні».

У 17 років він залишив рідне село й опинився в Німеччині. У 1943 році, на тлі воєнних подій і польсько-українського протистояння, Іван обрав військовий шлях і вступив до Першої Галицької дивізії. Свою українську ідентичність він усвідомив ще в дитинстві, слухаючи розповіді старших про боротьбу українців за незалежність, зокрема події на Закарпатті 1938–1939 років.

Два роки Іван Рйопка воював у надзвичайно складних умовах. Особ-

ливо пам'ятним став бій під Бродами 1944 року. У своїх спогадах він описував бомбардування, артилерійський вогонь, загибель побратимів і хаос бою. Сам не раз дивом залишався живим. Після поразки дивізії потрапив у полон до британців, де провів п'ять місяців. Згодом перебрався до

Німеччини, де працював на лєтовіщі.

У 1948 році Іван Рйопка прибув до Канади, де вже жила його старша сестра. Не маючи ґрунтовної освіти та не знаючи англійської мови, працював на різних роботах, зокрема на фермі, а згодом опанував професію кухаря, якій присвятив близько 30 років.

У сорок років одружився зі Стефанією, україночкою з Івано-Франківщини, яку знав ще до переїзду до Канади. Подружжя виховало двох синів, Тараса і Василя. Дітей від першого шлюбу Стефанії Іван також прийняв як власних. Родина дбала про те, щоб діти, народжені в Канаді, зберігали українську мову та культуру, тому вони навчалися в суботній українській школі.

Іван Рйопка ніколи не забував свого лемківського походження. Разом із дружиною він готував страви для

українських та лемківських заходів, а згодом став відомим декламатором поезії Тараса Шевченка. На «Лемківській ватрі», українських концертах та громадських заходах він читав напам'ять твори Кобзаря, зокрема поему «Катерина». Навіть у понад 90-річному віці брав участь в Українському фестивалі в Торонто та акціях на підтримку України.

Свої спогади й вірші Іван записував на клаптиках паперу. Три роки тому сини Василь і Тарас видали їх книгою «Куди кидала мене доля», доповнивши її світлинами під назвою «Мозаїка мого життя».

За участь у боях під Бродами Іван Рйопка був нагороджений Лицарським Хрестом Української Галицької дивізії. Він прожив довге життя, зберігши пам'ять про рідну Лемківщину, любов до українського слова й віру в Україну.

Алла Топчій

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

МИ ПІДТРИМУЄМО

Історичні проекти та культурні заходи

Медичні та гуманітарні проекти

Важливі видання

Документальні фільми

Концерти та музичні записи

Молодь та спорт

Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки

Громадські заходи, конференції, семінари

Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

Будьмо в КОНТАКТ-і

ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

OMNI TELEVISION

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM
AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM
ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

ForumTV Canada @ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

FRIENDS OF UKRAINE DEFENCE FORCES

DONATE TODAY

Адвокати Тарас Грицина і Петро Гамівка

◆ Судові адвокати у справах заповітів і майна

◆ Купівля та продаж нерухомості

◆ Сімейне право

◆ Нотаріальні послуги

1081 Bloor St. W. #200
Toronto, ON M6H 1M5
Tel.: (416) 532-8006

ПЕРЕДПЛАТИТЬ «ГОМІН УКРАЇНИ»

ПОСТУП

українська радіoproграма

Щонеділі 9-10 год. вечора на хвилях FM 88,9 у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії

Замовляйте у нас музичні вітання
Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282 у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіас

ПІСНЯ УКРАЇНИ - SONG OF UKRAINE

З ПОНЕДІЛКА ДО П'ЯТНИЦІ
9 ГОДИНА РАНКУ

LIVE MONDAY TO FRIDAY

9:00 AM

Працює для громади з 1959р.
на хвилі CJMR 1320am

SMITH MONUMENT COMPANY LIMITED

Заснована 1919 року

349 Weston Road (North of St. Clair) Toronto, Ontario M6N 3P7

Єдина в Онтаріо

українська фабрика пам'ятників

- Фабрика і вистава відкриті для публіки (понад 60 пам'ятників на виставі)
- Обслуговуємо всі цвинтарі Канади і США
- Наші висококваліфіковані виконавці мають понад 300 років досвіду
- Ввічлива і професійна обслуга
- Позагодинні зустрічі за домовленням
- Домашні зустрічі можливі

Звертайтеся до власника Андрія Латишка:

416-769-0674 або 1-888-836-7771

ГОМІН УКРАЇНИ

Головний редактор: д-р Надя Герелюк
Голова редакційної колегії: д-р Олег Романишин

Газета заснована у 1948 році видає Видавнича Спілка "Гомін України" з обмінною порукою у Торонті Онтаріо Канада
«Гомін України» – орган Українських Державницьких Організацій Канади

☎ 416-516-2443
Website: www.homin.ca

E-mail: homin@on.aibn.com
Адміністрація: info@homin.ca

Postmaster, send address changes to:
"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Передплата: Publication mail: \$90.00 на рік
Standard mail: \$125.00 на рік

США: \$150.00 на рік
Міжнародні: \$275.00

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол.

За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англomовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

Tel.: 416-516-2443

e-mail: homin@on.aibn.com

www.homin.ca

DEPOSIT SPECIAL

СПЕЦІАЛЬНА ПРОПОЗИЦІЯ

4.00%*

6 MONTHS

NEW MONEY ONLY

Обмежена за часом пропозиція, яка дозволить свіжим коштам працювати ефективніше

*Terms and conditions apply: 6-month term only; NEW money only; includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend, or withdraw this offer at any time. Offer valid from July 14, 2026. Rates are annual and subject to change.

BCU Insurance

A Division of Oracle RMS

HOME

CRITICAL ILLNESS

GROUP BENEFITS

TRAVEL

AUTO

PERSONAL

LIFE

DISABILITY

“Our mission is to provide protection that empowers clients to navigate life's uncertainties with confidence.”

SCAN HERE

416.763.8902 | bcuinsurance.com | info@bcuinsurance.com

Tel.: 416-516-2443

e-mail: homin@on.aibn.com

www.homin.ca